ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 4ης Μαρτίου 2004 *

Στην υπόθεση C-334/02,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους R. Lyal και C. Giolito, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γαλλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπουμένης από τους G. de Bergues και P. Boussaroque,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, αποκλείοντας κατά τρόπο απόλυτο την εφαρμογή του συντελεστή της απαλλακτικής εισφοράς στα εισοδήματα από επενδύσεις και συμβάσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 125-0 A και 125 A του code général des impôts, όταν ο οφειλέτης των εισοδημάτων αυτών δεν κατοικεί ή δεν είναι εγκατεστημένος στη Γαλλία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 49 ΕΚ και 56 ΕΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann (εισηγητή), προεδρεύοντα του πέμπτου τμήματος, C. W. A. Timmermans και S. von Bahr, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: D. Ruíz-Jarabo Colomer
γραμματέας: M. Múgica Arzamendi, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2003,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Οκτωβρίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 20 Σεπτεμβρίου 2002 η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε προσφυγή, δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, ζητώντας να διαπιστωθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, αποκλείοντας κατά τρόπο απόλυτο την εφαρμογή του συντελεστή της απαλλακτικής εισφοράς στα εισοδήματα από επενδύσεις και συμβάσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 125-0 Α και 125 Α του code général des impôts, όταν ο οφειλέτης των εισοδημάτων αυτών δεν κατοικεί ή δεν είναι εγκατεστημένος στη Γαλλία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 49 ΕΚ και 56 ΕΚ.

Το νομικό πλαίσιο

2 Στη Γαλλία, το άρθρο 125 Α του code général des impôts (γενικού φορολογικού κώδικα, στο εξής: CGI) προβλέπει τα ακόλουθα:

«I. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 119 bis και του άρθρου 125 Β, τα φυσικά πρόσωπα που λαμβάνουν τόκους, προσόδους και προϊόντα κάθε είδους κρατικών τίτλων, ομολογιών, συμμετοχικών τίτλων, τοκομεριδίων και άλλων χρεωστικών τίτλων, καταθέσεων, εγγυήσεων και τρεχούμενων λογαριασμών, που καταβάλλονται από άτομα που κατοικούν στη Γαλλία ή από επιχειρήσεις με έδρα τη Γαλλία, μπορούν να επιλέξουν την υπαγωγή σε σύστημα επιβολής απαλλακτικής εισφοράς, η οποία απαλλάσσει τα εισοδήματα επί των οποίων εφαρμόζεται από τον φόρο εισοδήματος.

Το ποσό της παρακρατήσεως στην πηγή, που ενδεχομένως έχει πραγματοποιηθεί επί των εισοδημάτων αυτών, συνυπολογίζεται κατά την επιβολή της εισφοράς.

Υπόχρεος προς καταβολή της εισφοράς αυτής είναι ο οφειλέτης των σχετικών εισοδημάτων ή εκείνος ο οποίος τα καταβάλλει. […]»

3 Σύμφωνα με το άρθρο 125 A III bis του CGI, ο συντελεστής της εισφοράς κυμαίνεται από 15 έως 60 %, ανάλογα με τη φύση των οικείων προϊόντων.

4 Το άρθρο 125-0 A του CGI προβλέπει τα εξής:

«I. Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που συνδέονται με ομόλογα ή συμβάσεις κεφαλαιοποιήσεως, καθώς και με τις επενδύσεις της ίδιας φύσεως, υπόκεινται στον φόρο εισοδήματος κατά τη λήξη της σχετικής συμβάσεως.

[…]

II. Οι διατάξεις του άρθρου 125 A, εξαιρέσει της παραγράφου IV του άρθρου αυτού, ισχύουν για τα προϊόντα που προβλέπονται στην παράγραφο I. […]»

5 Σύμφωνα με το άρθρο 125-0 A II του CGI, ο συντελεστής της εισφοράς επί των προϊόντων αυτών, όταν δεν προβλέπεται σχετική απαλλαγή, κυμαίνεται μεταξύ 7,5 έως 60 %, σε συνάρτηση με τη διάρκεια της συμβάσεως.

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

6 Με έγγραφο οχλήσεως της 30ής Οκτωβρίου 2000 η Επιτροπή πληροφόρησε τη Γαλλική Κυβέρνηση ότι θεωρούσε ότι η εν λόγω ρύθμιση μπορούσε να αντιβαίνει προς τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, καθώς και με την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κάλεσε την ως άνω κυβέρνηση να της υποβάλει τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών.

7 Η Γαλλική Κυβέρνηση απάντησε με έγγραφο, το οποίο παρέλαβε η Επιτροπή στις 3 Ιανουαρίου 2001, ότι είχε την άποψη ότι η εν λόγω ρύθμιση είναι δικαιολογημένη, αναφέροντας, εξάλλου, ότι θα δεχόταν ευχαρίστως την τροποποίηση της νομοθεσίας της στον τομέα της απαλλακτικής εισφοράς, με την επιφύλαξη, ωστόσο, της προβλέψεως ενός εκπροσώπου έναντι των φορολογικών αρχών, ιδίως όσον αφορά τις συμβάσεις ασφαλίσεως ζωής.

8 Επειδή τα επιχειρήματα αυτά δεν έπεισαν την Επιτροπή, η τελευταία απηύθυνε στις 26 Ιουλίου 2001 αιτιολογημένη γνώμη στη Γαλλική Κυβέρνηση, καλώντας την να συμμορφωθεί προς αυτή εντός προθεσμίας δύο μηνών.

9 Δεδομένου ότι η Γαλλική Κυβέρνηση δεν απάντησε στην αιτιολογημένη γνώμη, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την παρούσα προσφυγή.

Επί της ουσίας

Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

10 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το γεγονός ότι η προβλεπόμενη από το άρθρο 125 Α του CGI δυνατότητα επιλογής της απαλλακτικής εισφοράς υφίσταται μόνον αν ο οφειλέτης του εισοδήματος κατοικεί ή είναι εγκατεστημένος στη Γαλλία αποτελεί δυσμενή διάκριση σε βάρος των υπηρεσιών που παρέχουν οι εγκατεστημένες εκτός Γαλλίας χρηματοοικονομικές ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

11 Ο συντελεστής της απαλλακτικής εισφοράς είναι, γενικά, χαμηλότερος, από τον οριακό φορολογικό συντελεστή που προκύπτει από την εφαρμογή της προοδευτικής κλίμακας του φόρου εισοδήματος και του οικογενειακού συντελεστή. Το γεγονός ότι το πλεονέκτημα αυτό δεν υφίσταται όσον αφορά τις εγκατεστημένες εκτός Γαλλίας επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών είναι ικανό να αποθαρρύνει τους αποδέκτες των εν λόγω υπηρεσιών να έρχονται σε επαφή με τις ως άνω επιχειρήσεις, πράγμα το οποίο συνιστά περιορισμό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

12 Η επίμαχη νομοθεσία θίγει επίσης την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων, καθόσον, όταν κάτοικοι Γαλλίας προβαίνουν στις ως άνω επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια ή σε αλλοδαπές επιχειρήσεις, ουδέποτε μπορούν να φορολογούνται με ευνοϊκότερο συντελεστή, αντίστοιχο προς τον συντελεστή της εισφοράς που ισχύει όσον αφορά τα ίδια εισοδήματα των οποίων ο οφειλέτης κατοικεί ή είναι εγκατεστημένος στη Γαλλία.

13 Η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει την άποψη ότι η προσφυγή είναι αβάσιμη και ότι πρέπει να απορριφθεί. Κατ' αρχάς, ισχυρίζεται ότι η διαφορετική φορολογική μεταχείριση, όταν υφίσταται, πρέπει να εξετάζεται σε σχέση με τη συνολική κατάσταση, διότι, σε πολλές περιπτώσεις, οι κάτοικοι Γαλλίας υπάγονται στο ίδιο φορολογικό καθεστώς ανεξάρτητα από το αν προέβησαν σε επενδύσεις ή συνήψαν σχετικές συμβάσεις στη Γαλλία ή στο εξωτερικό.

14 Ομοίως, η διαφορά του φορολογικού συντελεστή μεταξύ της απαλλακτικής εισφοράς και των συντελεστών του φόρου εισοδήματος πρέπει να εξεταστεί σε συνάρτηση με τη συνολική σχετική ρύθμιση. Αφενός, ο μέσος φορολογικός συντελεστής των υποχρέων στον φόρο είναι 9 %, η δε συντριπτική πλειοψηφία τους φορολογείται με συντελεστή κατώτερο ή ίσο του 15 %· αφετέρου, ο μέσος οριακός συντελεστής ανέρχεται σε 25 % περίπου.

15 Αντιθέτως, ο ιδιαίτερα χαμηλός συντελεστής της απαλλακτικής εισφοράς ύψους 7,5 % αφορά μόνον τις ασφαλιστικές συμβάσεις διάρκειας άνω των οκτώ ετών. Για τις συμβάσεις με μικρότερη διάρκεια, προβλέπονται συντελεστές 15 % και 35 %, οι οποίοι, επομένως, προσεγγίζουν τον μέσο οριακό συντελεστή του προοδευτικού φόρου εισοδήματος.

16 Επιπλέον, η απαλλακτική εισφορά έχει το μειονέκτημα ότι πραγματοποιείται στην πηγή, δηλαδή είναι αμέσως καταβλητέα, ενώ ο φόρος εισοδήματος καταβάλλεται μόλις τον Σεπτέμβριο του έτους που ακολουθεί το έτος κτήσεως του εισοδήματος, οπότε το χρονικό διάστημα μέχρι την καταβολή μπορεί να φθάσει τους 20 μήνες, πράγμα το οποίο είναι ευνοϊκότερο για τον φορολογούμενο.

17 Στηριζόμενη κυρίως στην απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 1992, C-204/90, Bachmann (Συλλογή 1992, σ. I-249), η Γαλλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, αν σε ορισμένες περιπτώσεις η απαλλακτική εισφορά θεωρείται, παρά ταύτα, ως φορολογικό πλεονέκτημα, τούτο δικαιολογείται από λόγους γενικού συμφέροντος που στηρίζονται στην ανάγκη εξασφαλίσεως της καταβολής του φόρου και στην αποτελεσματικότητα των σχετικών ελέγχων.

18 Πράγματι, στο πλαίσιο του υφισταμένου συστήματος απαλλακτικής εισφοράς, οι φορολογικές αρχές μπορούν εύκολα να ασκούν τους σχετικούς ελέγχους όσον αφορά τους κατοικούντες ή εγκατεστημένους στην ημεδαπή οφειλέτες των σχετικών εισοδημάτων ή όσον αφορά τις επιφορτισμένες με τις σχετικές καταβολές εγκαταστάσεις τους στην ημεδαπή, που είναι απευθείας υπόχρεοι για την καταβολή του φόρου και υπόκεινται στους σχετικούς ελέγχους οι ίδιοι αντί των επενδυτών, για τον λόγο ότι οι επενδυτές επέλεξαν το σχετικό σύστημα για να πραγματοποιήσουν την επένδυσή τους. Όμως, όταν ο οφειλέτης χρηματοοικονομικών προϊόντων έχει την έδρα του εκτός Γαλλίας, οι φορολογικές αρχές δεν έχουν αποτελεσματικά μέσα για να ελέγξουν την

τήρηση των προϋποθέσεων για την εφαρμογή, στα προϊόντα της σχετικής συμβάσεως, των ενδεχομένως ευνοϊκότερων συντελεστών της απαλλακτικής εισφοράς, ιδίως τις προϋποθέσεις που αφορούν τη φύση των συναπτομένων συμβάσεων και την ουσιαστική διάρκεια της δεσμεύσεως του αποταμευόμενου ποσού. Η δυσχέρεια αυτή εντείνεται ιδιαίτερα όταν η οικεία εταιρία είναι εγκατεστημένη σε κράτος το οποίο δέχεται το τραπεζικό απόρρητο ή του οποίου η νομοθεσία θέτει περιορισμούς στις υφιστάμενες διαδικασίες ανταλλαγής πληροφοριών.

19 Θεωρητικά, είναι δυνατόν οι φορολογικές αρχές να ελέγχουν όχι τον οφειλέτη των σχετικών εισοδημάτων, αλλά τον ίδιο τον επενδυτή. Εντούτοις, ελάχιστα μέσα υφίστανται για τη διασταύρωση των στοιχείων που παρέχονται στο πλαίσιο αυτό, ενώ τούτο θα προϋπέθετε την εγκατάλειψη ενός απλού και αποτελεσματικού συστήματος που στηρίζεται στον εκ των προτέρων συνολικό έλεγχο, ασκούμενο πριν από την επιβολή της εισφοράς στην πηγή και χωρίς κίνδυνο φοροδιαφυγής, υπέρ ενός εκ των υστέρων ελέγχου, μη συστηματικού, παρακινδυνευμένου και δημιουργούντος δυσανάλογα μεγάλη επιβάρυνση των φορολογικών αρχών και των φορολογουμένων όσον αφορά τον προσδιορισμό του φόρου και την είσπραξή του. Άλλες μέθοδοι δεν εξασφαλίζουν την επίτευξη του επιδιωκομένου αποτελέσματος, δηλαδή της αποτελεσματικότητας της δράσεως των διοικητικών αρχών και της ισόρροπης μεταχειρίσεως των φορολογουμένων.

20 Επομένως, η Γαλλική Κυβέρνηση θεωρεί ότι, και αν ακόμη υφίσταται περιορισμός της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, ο περιορισμός αυτός δικαιολογείται και είναι σύμφωνος προς την αρχή της αναλογικότητας.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

21 Κατ' αρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, ναι μεν η άμεση φορολογία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα κράτη όμως αυτά οφείλουν να ασκούν την αρμοδιότητά τους συμμορφούμενα προς το κοινοτικό δίκαιο και,

κατά συνέπεια, να αποφεύγουν κάθε εμφανή ή συγκεκαλυμμένη δυσμενή διάκριση λόγω ιθαγενείας (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 12ης Δεκεμβρίου 2002, C-385/00, De Groot, Συλλογή 2002, σ. I-11819, σκέψη 75, και της 13ης Νοεμβρίου 2003, C-209/01, Schilling και Fleck-Schilling, Συλλογή 2003, σ. I-13389, σκέψη 21).

22 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η επίμαχη απαλλακτική εισφορά συνεπάγεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, ένα μη αμελητέο φορολογικό πλεονέκτημα έναντι της συνήθους φορολογίας εισοδήματος. Το πλεονέκτημα αυτό δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι, σε άλλες περιπτώσεις, το όφελος του φορολογουμένου είναι σχετικά μικρής σημασίας ή αντισταθμίζεται από το γεγονός ότι η απαλλακτική εισφορά πραγματοποιείται στην πηγή, ενώ η συνήθης φορολόγηση πραγματοποιείται αργότερα. Εξάλλου, η απαλλακτική εισφορά δεν εφαρμόζεται παρά μόνον αν την επιλέξει ο ίδιος ο φορολογούμενος, πράγμα το οποίο θα συμβαίνει, γενικά, όταν αυτή είναι ευνοϊκή για τον ίδιο.

23 Δεδομένου ότι η εφαρμογή της απαλλακτικής εισφοράς επιφυλάσσεται, δυνάμει του άρθρου 125 A I του CGI, στις περιπτώσεις συνάψεως χρηματοοικονομικών ή ασφαλιστικών συμβάσεων όπου ο οφειλέτης των σχετικών ποσών κατοικεί ή είναι εγκατεστημένος στη Γαλλία, η εισφορά αυτή έχει ως αποτέλεσμα να αποθαρρύνει τους φορολογουμένους κατοίκους Γαλλίας να συνάπτουν τέτοιες συμβάσεις με εταιρίες εδρεύουσες εντός άλλου κράτους μέλους. Όμως, το άρθρο 49 ΕΚ εμποδίζει την εφαρμογή κάθε εθνικής ρυθμίσεως που έχει ως αποτέλεσμα να καθίσταται η παροχή υπηρεσιών μεταξύ κρατών μελών δυσκολότερη απ' ό,τι η παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιείται αποκλειστικώς στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 28ης Απριλίου 1998, C-118/96, Safir, Συλλογή 1998, σ. I-1897, σκέψη 23).

24 Επίσης, η επίμαχη ρύθμιση έχει περιοριστικά αποτελέσματα έναντι των εταιριών που είναι εγκατεστημένες εντός άλλων κρατών μελών, καθόσον συνιστά για αυτές εμπόδιο στην αναζήτηση κεφαλαίων στη Γαλλία, δεδομένου ότι τα προϊόντα των συμβάσεων που συνάπτονται με τις ως άνω εταιρίες τυγχάνουν λιγότερο ευνοϊκής φορολογικής μεταχειρίσεως από τα προϊόντα που προέρχονται από εταιρία εγκατεστημένη στη Γαλλία, οπότε οι συμβάσεις τους

είναι λιγότερο ελκυστικές για τους επενδυτές που κατοικούν στη Γαλλία απ' ό,τι οι συμβάσεις με εταιρίες οι οποίες έχουν την έδρα τους εντός αυτού του κράτους μέλους (βλ, για μια ανάλογη περίπτωση, τις αποφάσεις της 6ης Ιουνίου 2000, C-35/98, Verkooijen, Συλλογή 2000, σ. I-4071, σκέψη 35, και της 26ης Σεπτεμβρίου 2000, C-478/98, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 2000, σ. I-7587, σκέψη 18).

25 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η εν λόγω ρύθμιση αποτελεί περιορισμό τόσο της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών δυνάμει του άρθρου 49 ΕΚ όσο και της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων δυνάμει του άρθρου 56 ΕΚ.

26 Επομένως, είναι αναγκαίο να εξακριβωθεί αν οι περιορισμοί αυτοί δικαιολογούνται για τους λόγους τους οποίους επικαλείται η Γαλλική Κυβέρνηση.

27 Η ως άνω κυβέρνηση επικαλείται την ανάγκη εξασφαλίσεως της καταβολής του φόρου και της αποτελεσματικότητας των φορολογικών ελέγχων. Ασφαλώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει κατ' επανάληψη ότι είναι δυνατή η επίκληση της καταπολεμήσεως της φοροαποφυγής και της αποτελεσματικότητας των φορολογικών ελέγχων προς δικαιολόγηση περιορισμών στην άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών που εγγυάται η Συνθήκη (βλ. τις αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 1999, C-254/97, Baxter κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-4809, σκέψη 18, και Επιτροπή κατά Βελγίου, προαναφερθείσα, σκέψη 39). Εντούτοις, ένα γενικό τεκμήριο περί διαπράξεως φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής δεν αρκεί για να δικαιολογήσει φορολογικό μέτρο που θίγει τους σκοπούς της Συνθήκης (βλ. επ' αυτού την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 45).

28 Εξάλλου, για να δικαιολογείται ένα περιοριστικό μέτρο, πρέπει να είναι σύμφωνο προς την αρχή της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι πρέπει να είναι κατάλληλο να διασφαλίσει την υλοποίηση του σκοπού που επιδιώκει και ότι δεν βαίνει πέραν των αναγκαίων ορίων για την επίτευξη του σκοπού αυτού (προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 41). Η συμφωνία προς την αρχή αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική όταν μια εθνική νομοθεσία αποκλείει, με απόλυτο τρόπο, τη δυνατότητα να τυγχάνουν οι διασυνοριακές πράξεις της ίδιας μεταχειρίσεως με τις πραγματοποιούμενες στην ημεδαπή.

29 Εν προκειμένω, η άμεση παρακράτηση του φόρου στην πηγή, παρακράτηση στην οποία προβαίνουν οι οφειλέτες των σχετικών εισοδημάτων οι οποίοι έχουν την κατοικία τους στη Γαλλία, ασφαλώς είναι μια εύκολη πράξη για τις φορολογικές αρχές. Πράγματι, στην περίπτωση που οι οφειλέτες των σχετικών εισοδημάτων κατοικούν εντός άλλων κρατών μελών μπορεί να είναι δυσχερέστερη η εξακρίβωση του αν πληρούνται όλες οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την επιβολή εισφοράς με βάση ένα συγκεκριμένο συντελεστή. Εντούτοις, πρόκειται για απλές δυσχέρειες διοικητικής φύσεως, οι οποίες, όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 29 και 30 των προτάσεών του, δεν επαρκούν για να δικαιολογήσουν μια παρεμπόδιση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων όπως αυτή που απορρέει από την επίμαχη ρύθμιση.

30 Όσον αφορά τη δυνατότητα ευρέσεως λιγότερο δεσμευτικών λύσεων, η ίδια η Γαλλική Κυβέρνηση αναγνώρισε ότι οι δυσχέρειες στην πράξη θα μπορούσαν να αποφευχθούν, για παράδειγμα, προκειμένου περί της εφαρμογής της απαλλακτικής εισφοράς, με την πρόβλεψη μιας εκούσιας ετήσιας δηλώσεως των εισοδημάτων από χρηματοοικονομικά προϊόντα που καταβάλλονται από εταιρίες εγκατεστημένες εντός άλλων κρατών μελών, στο πλαίσιο της φορολογικής δηλώσεως εισοδήματος. Μια τέτοια λύση θα ικανοποιούσε πλήρως τις ανάγκες του ελέγχου και, για τους λόγους που παρέθεσε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 31 των προτάσεών του, δεν θα προσέβαλλε την ισορροπία του εν λόγω φορολογικού συστήματος.

31 Όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των φορολογικών ελέγχων, ορθά επικαλέστηκε η Επιτροπή την οδηγία 77/799/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1977, περί της αμοιβαίας συνδρομής των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών στον τομέα των αμέσων φόρων (ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 86), την οποία μπορούν να επικαλούνται τα κράτη μέλη προκειμένου να ελέγχουν αν ορισμένες καταβολές πραγματοποιήθηκαν εντός άλλου κράτους μέλους ή προκειμένου να λαμβάνουν οποιαδήποτε άλλη χρήσιμη πληροφορία όταν για τον ορθό προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ως άνω καταβολές και πληροφορίες (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση Bachmann, σκέψη 18, και την απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1999, C-55/98, Vestergaard, Συλλογή 1999, σ. I-7641, σκέψεις 26 και 28). Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να προσφεύγουν στους μηχανισμούς αυτούς όταν κρίνουν ότι κάτι τέτοιο είναι πρόσφορο.

32 Το επιχείρημα της Γαλλικής Κυβερνήσεως ότι η οδηγία αυτή δεν μπορεί να παραγάγει αποτελέσματα εντός των κρατών μελών που αποδέχονται το τραπεζικό απόρρητο έχει ήδη απορριφθεί από το Δικαστήριο με την απόφασή του της 28ης Ιανουαρίου 1992, C-300/90, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 1992, σ. I-305, σκέψη 13). Κατά συνέπεια, η έλλειψη της δυνατότητας να ζητηθεί μια τέτοια συνεργασία δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη μη εφαρμογή ενός φορολογικού πλεονεκτήματος στα εισοδήματα που αποκτώνται εντός των κρατών αυτών.

33 Τέλος, όσον αφορά τα εμπόδια που περιορίζουν τις δυνατότητες τις οποίες παρέχει η οδηγία 77/799, τα οποία υπογραμμίζει η Γαλλική Κυβέρνηση, πρέπει να γίνει παραπομπή στην παράθεση της επιχειρηματολογίας αυτής και στην απόρριψή της στα σημεία 34 έως 37 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα.

34 Επομένως, η Γαλλική Κυβέρνηση δεν κατάφερε να αποδείξει κάποιον λόγο που να δικαιολογεί το επίμαχο μέτρο. Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτή η προσφυγή της Επιτροπής και να αναγνωριστεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, αποκλείοντας κατά τρόπο απόλυτο την εφαρμογή του συντελεστή της απαλλακτικής εισφοράς στα εισοδήματα από επενδύσεις και συμβάσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 125-0 A και 125 A του code général des impôts, όταν ο οφειλέτης των εισοδημάτων αυτών δεν κατοικεί ή δεν είναι εγκατεστημένος στη Γαλλία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 49 ΕΚ και 56 ΕΚ.

Επί των δικαστικών εξόδων

35 Δυνάμει του άρθρου 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Γαλλικής Δημοκρατίας και η τελευταία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Η Γαλλική Δημοκρατία, αποκλείοντας κατά τρόπο απόλυτο την εφαρμογή του συντελεστή της απαλλακτικής εισφοράς στα εισοδήματα από επενδύσεις και συμβάσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 125-0 Α και 125 Α του code général des impôts, όταν ο οφειλέτης των εισοδημάτων αυτών δεν κατοικεί ή δεν είναι εγκατεστημένος στη Γαλλία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 49 ΕΚ και 56 ΕΚ.**

2) **Καταδικάζει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.**

Jann Timmermans von Bahr

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 4 Μαρτίου 2004.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

R. Grass Β. Σκουρής